

P R O T O K Ó Ł Nr XXIX/21
z Nadzwyczajnej Sesji Sejmiku Województwa Podlaskiego
z dnia 01 kwietnia 2021 r.

Obrady odbyły się w trybie online. Sesji przewodniczył Przewodniczący Sejmiku Bogusław Dębski.

W chwili rozpoczęcia obrad odnotowano obecność 26 Radnych.

Punkt 1 – Otwarcie sesji.

Przewodniczący Sejmiku Bogusław Dębski powitał wszystkich zebranych i otworzył obrady XXIX Nadzwyczajnej Sesji Sejmiku Województwa Podlaskiego.

Punkt 2 – Przyjęcie Stanowiska w sprawie prześladowania Polaków na Białorusi.

Na wstępie Przewodniczący Bogusław Dębski wyjaśnił w jaki sposób powstało stanowisko oraz zaznaczył, iż treść stanowiska została przesłana Radnym. Przedstawił również informację dotyczącą propozycji zmian w stanowisku, która została zgłoszona przez Klub PSL. Nadmienił, iż są to kosmetyczne poprawki natomiast istotna zmiana dotyczy ostatniego akapitu w brzmieniu: „Jednocześnie oczekujemy od polskiego rządu podjęcia zdecydowanych, adekwatnych i racjonalnych działań, które zapewnią bezpieczeństwo Polaków mieszkających na Białorusi”. Następnie Przewodniczący Sejmiku pokrótce zreferował Stanowisko Sejmiku w sprawie

prześladowania Polaków na Białorusi i zaproponował przyjęcie go przez aklamację.

W dyskusji głos zabrali:

Radny Karol Pilecki w imieniu Klubu Koalicji Obywatelskiej wystąpił z propozycją zaakcentowania i wyeksponowania „rdzennych Białorusinów” w pierwszym zdaniu stanowiska.

Radny Sławomir Nazaruk zaproponował zmianę w tytule stanowiska zwracając się do Przewodniczącego: „Czy nie uważa pan Przewodniczący, że stanowisko w sprawie prześladowania Polaków na Białorusi samo słowo „prześladowanie” nie jest za ostre? Z tekstu i tak to wynika”

Radny Krzysztof Kondraciuk zaproponował dodanie w zdaniu: „Liczymy, iż władze Republiki Białorusi w drodze dialogu rozwiążą istniejące problemy społeczne” po słowie istniejące dodanie słowa „własne” bądź „swoje”, bądź „swoje własne”.

Wiceprzewodniczący Romuald Łanczkowski zwrócił się do Przewodniczącego Sejmiku oraz Radnych z propozycją korekty, którą wprowadził, aby po pierwszym akapicie wprowadzić akapit w brzmieniu: „Władze Białorusi reprezentując działaczy niezależnego stowarzyszenia jakim jest Związek Polaków na Białorusi łamią nie tylko zobowiązania międzynarodowe, ale też normy prawa zewnętrznego”. Dodał, iż jest to niezwykle ważna kwestia.

Przewodniczący Bogusław Dębski stwierdził, że lepiej oddzielić sprawy międzypaństwowe i unormowania, które są w tym zakresie oraz prawa międzynarodowego. „My występujemy bardziej jako samorządowcy, którzy współpracują z dobrym skutkiem z obwodami Grodzieńskim, Brzeskim i myślę, że tego typu wskazania są domeną władz państwowych, organizacji międzynarodowych. Nie naszą rolą jest wchodzenie w dysputy prawne z władzami Białoruskimi”.

Wiceprzewodniczący Cezary Cieślukowski przedstawił kilka jego zdaniem istotnych poprawek w stanowisku m.in.:

W pierwszym akapicie tekstu: „Sejmik Województwa Podlaskiego wyraża stanowczy sprzeciw wobec działań władz Republiki Białoruś, wymierzonych w

działaczy Związku Polaków na Białorusi dodano *inne organizacje społeczne i mniejszość polską zamieszkującą ten kraj*”.

W drugi akapicie zmiana dotyczy określenia „bezpodstawnie aresztowanymi”. Wiceprzewodniczący dodał, iż nie jest to rażące i może zostać. W trzecim akapicie dodano wyrażenie: „Podkreślamy, że Polacy na Białorusi *mają prawo do pielęgnowania...*”

W dwóch kolejnych zdaniach została zasugerowana zmiana w wyrażeniu „istniejące problemy” na „wewnętrzne problemy społeczne w drodze dialogu”. W ostatnim akapicie dodano słowo „natychmiastowe”. Wiceprzewodniczący Cezary Cieślukowski zaznaczył, iż kluczowym zdaniem również z punktu widzenia pożytku dla województwa podlaskiego oraz jego mieszkańców było wprowadzenie zdania: „Jednocześnie oczekujemy od polskiego rządu podjęcia zdecydowanych, adekwatnych i racjonalnych działań, które zapewnią bezpieczeństwo Polaków mieszkających na Białorusi”. Wiceprzewodniczący Cezary Cieślukowski zachęcił do poparcia projektu „uwzględniając przy tym poprawki w/w Radnych.

W tej części obrad Przewodniczący Sejmiku Bogusław Dębski zwrócił się z prośbą o jak najszybsze uzgodnienie ostatecznej wersji stanowiska. Nadmienił, iż istotną sprawą w stanowisku prezentowanym przez Klub PSL jest ostatnie zadanie.

Następnie Radny Sebastian Łukaszewicz odniósł się do wypowiedzi Radnego Sławomira Nazaruka co do określenia „prześladowanie”. Zwrócił się z prośbą o pozostawienie tego słowa, gdyż uważa, że jest to odpowiednie określenie na to co czynią władze białoruskie wobec naszych rodaków na Białorusi.

Radny Jacek Piorunek zaapelował o nie przedłużanie sesji i przyjęcie pisma w wersji takiej jakie jest.

Stanowisko swoje wyraził Wicemarszałek Stanisław Derehajło. Zwrócił uwagę na kwestie nazewnictwa dotyczące różnicy między Polonią a Polakami na Białorusi wyjaśniając, iż: „Polonia to osoby, które wyjechały z kraju a ci ludzie nie wyjechali z Polski tylko granice Polski się przesunęły”.

Radny Bogdan Dyjuk zgodził się z wypowiedzią Wicemarszałka Stanisława Derehajło oraz poparł proponowaną zmianę przez Klub Radnych PSL w pierwszym akapicie tekstu. Stwierdził: „My nie występujemy w obronie Związków Polaków na Białorusi, ale także m.in. Macierzy Polskiej z Mińska”

Przewodniczący Sejmiku Bogusław Dębski odniósł się do propozycji zmian zawartych we wstępie stanowiska dotyczących „mniejszości polskiej” po czym zwrócił się z prośbą o ponowne przemyślenie.

Radny Piotr Modzelewski poparł wypowiedź Radnego Sebastiana Łukaszewicza, następnie dodał: ”Jeśli łamane jest prawo wewnętrzne czy też międzynarodowe, to my jako Sejmik mamy prawo zwrócić na to uwagę”

Wicemarszałek Marek Olbryś nawiązał do wypowiedzi Przewodniczącego Sejmiku Bogusława Dębskiego i Wicemarszałka Stanisława Derehajło, aby nie odnosić się do tego jako rząd polski tylko, jako samorząd do mniejszości polskiej mieszkającej na Białorusi.

Ponownie głos zabrał Radny Karol Pilecki. Poparł poprawki Wiceprzewodniczącego Cezarego Cieślukowskiego i zasugerował przegłosowanie tej wersji stanowiska.

Stanowisko swoje wyraził Radny Wojciech Grochowski. Zaznaczył, aby nie wymieniać żadnych Związku Polaków, żadnych macierzy tylko mniejszości narodowości polskiej na Białorusi. Zaproponował ujęcie w jednym szerokim stwierdzeniu, które będzie obejmowało wszystkich Polaków niezależnie od organizacji.

Radny Sławomir Nazaruk w odniesieniu do słów Radnego Piotra Modzelewskiego i Sebastiana Łukaszewicza oraz swojej wcześniejszej wypowiedzi dotyczącej słowa „prześladowanie” zaproponował słowo bardziej delikatne - „represjonowanie”.

Wiceprzewodniczący Cezary Cieślukowski ponownie zwrócił się do Przewodniczącego Sejmiku. Przytoczył jeszcze raz trzy najważniejsze poprawki, które jego zdaniem powinny się znaleźć w w/w stanowisku. Odczytał ostatnie zdanie dotyczące oczekiwań od polskiego rządu podjęcia zdecydowanych działań po czym dodał: „Jeżeli Przewodniczący wyrazi zgodę to uwagi te zostaną nanesione a stanowisko zostanie skorygowane”.

Przewodniczący Bogusław Dębski odniósł się do wypowiedzi Wiceprzewodniczącego Cezarego Cieślukowskiego dotyczącego ostatniego zdania twierdząc, iż również oczekuje od rządu reakcji na zaistniałą sytuację, jednak nie należy mieszać naszego rządu w tym stanowisku. Omówił treść pierwszego zdania wyjaśniając, iż zaistniałe zdarzenia to uderzenie w zasadzie w całą mniejszość polską zamieszkującą na Białorusi a nie tylko w organizację.

Poza tym podkreślił, że Polacy na Białorusi pielęgnują polską kulturę i język. Uwagi Wiceprzewodniczącego Cezarego Cieślukowskiego ocenił jako bardziej stylistyczne po czym zwrócił się do Wiceprzewodniczącego o sprecyzowanie istotnych zmian w stanowisku, które jest skłonny przyjąć.

Po wspólnej konsultacji ostatecznie uzgodniono treść stanowiska Sejmiku uwzględniając znaczące poprawki Wiceprzewodniczącego Cezarego Cieślukowskiego oraz Radnego Krzysztofa Kondraciuka.

Przewodniczący Sejmiku Bogusław Dębski odczytał tekst. (treść w załączniku do protokołu).

Stanowisko Sejmiku Województwa Podlaskiego w sprawie represjonowania Polaków na Białorusi zostało przyjęte przez aklamację. (obecnych było 27 radnych).

Punkt 3 – Zamknięcie sesji.

Przewodniczący Sejmiku Bogusław Dębski zamknął XXIX Nadzwyczajną Sesję Sejmiku Województwa Podlaskiego.

Protokołowała:

Przewodniczył:

Wioletta Kruszewska

Bogusław Dębski